

PLA DOCENT

Curs: 3r
Especialitat: Pedagogia de la dansa
Matèria: Didàctica i metodologies per a l'ensenyament de la dansa
Codi de l'assignatura: 430015
Títol assignatura: Didàctica específica I
Subtítol: Didàctica específica de la dansa clàssica I
Tipus d'assignatura: Obligatòria
Adscripció de l'assignatura: Departament de Pedagogia de les arts de l'espectacle
Crèdits ECTS de l'assignatura: 6 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 150 h 90 h presencialitat (60%) - 60 h de treball autònom de l'alumnat (40%)
Impartició: Anual
Professors/es: A determinar segons POA
Descriptor: Aprenentatge del vocabulari de moviment i nomenclatura de la dansa clàssica per al nivell inicial i intermedi. L'aprenentatge en la transmissió dels continguts artístics equivalents al període de formació inicial i primers cursos de l'ensenyament professional del ballarí. Progressió i ordenació dels continguts. Aplicació dels principis bàsics de la didàctica en tots els continguts; tenint en compte l'edat dels alumnes a qui ha d'anar dirigit.
Requisits: Didàctica general de la dansa i Fonaments pràctics de la didàctica de la dansa
Observacions: L'assignatura tindrà una vinculació amb les tècniques que s'imparteixen en el grau. Tots els coneixements poden ser aplicats a un projecte i/o activitat específica d'especialitat en el que convergeixen i s'interrelacionen continguts d'altres assignatures. Algunes d'aquestes activitats poden ser programades fora de l'horari lectiu de l'assignatura i es pactaran sempre prèviament amb el grup-classe i l'escola. L'assignatura compta amb el suport d'instrumentista en algunes de les sessions.

COMPETÈNCIES QUE S'ADQUIRIRAN EN CURSAR L' ASSIGNATURA

Competències transversals :

- CT6 Realitzar autocrítica cap al propi acompliment de les tasques professionals i interpersonals.
- CT11 Desenvolupar en la pràctica laboral una ètica professional basada en l'apreciació i sensibilitat estètica, mediambiental i cap a la diversitat.
- CT13 Solucionar problemes i prendre decisions que responguin als objectius del treball que es realitza.

Competències generals:

- CG3 Conèixer els principis bàsics, tant teòrics com pràctics del funcionament del cos humà, amb l'objecte de proporcionar una visió global i integradora del mateix.
- CG4 Desenvolupar la capacitat per a analitzar, avaluar i entendre les característiques específiques de cada individu, aplicant tot allò en el desenvolupament i acompliment professional.

Competències específiques:

- CEP1 Saber comunicar i transmetre coneixements, vinculats a la dansa, als alumnes i participants en les activitats o projectes formatius, conduint, orientant i promovent l'aprenentatge autònom.
- CEP3 Conèixer l'anatomia, fisiologia i biomecànica del cos humà, les seves capacitats i limitacions com a vehicle d'expressió artística, així com les patologies més freqüents i la seva prevenció per a poder orientar a l'alumnat en el seu procés formatiu.
- CEP4 Desenvolupar la capacitat per a entendre les característiques específiques de cada individu i, en consonància amb això, orientar a l'alumnat en el seu procés formatiu.
- CEP5 Conèixer, comprendre i aplicar els principis psicopedagògics generals, aprofundint en metodologies i didàctiques específiques de la dansa, considerant els diferents contextos en els que es pugui ocupar la funció docent.
- CEP10 Conèixer els moviments, tendències i escoles d'ensenyament de dansa així com el desenvolupament històric dels diferents estils de dansa i la seva evolució fins els nostres dies. Conèixer els corrents actuals relacionats amb els fet escènic.

CEP11 Adquirir els coneixements musicals necessaris que permetin la comprensió d'una estructura musical i sonora per a la seva aplicació en el procés d'ensenyament i aprenentatge de la dansa.

CEP18 Saber reflexionar sobre la pròpia praxis per a innovar i millorar la labor docent i educadora, integrant els conceptes teòrics i la repercussió d'aquests sobre la pràctica professional. Adquirir hàbits i destreses per a l'aprenentatge autònom i cooperatiu.

CEP19 Assumir que l'exercici de la funció educadora, docent i dinamitzadora ha d'anar perfeccionant-se permanentment i adaptant-se als canvis culturals, socials, humanístics i pedagògics al llarg de la vida.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

Coneixements:

- C1 Coneixement dels principis anatòmics i biomecànics que regeixen el moviment dins la tècnica de la dansa clàssica compresos entre les edats pròpies dels nivells inicial i intermedi.
- C2 Coneixement dels conceptes i principis del moviment dins la tècnica clàssica.
- C3 Coneixement del vocabulari específic (nomenclatura) de la terminologia de la Dansa Clàssica per als nivells inicials-intermedi.
- C4 Coneixement dels elements constitutius de la classe de Dansa clàssica: Escalfament, barra, centre, adagio, allegro i refredament.
- C5 Coneixement dels principis bàsics de la psicopedagogia aplicada a la tècnica de dansa de clàssica compresos entre les edats pròpies dels nivells inicial i intermedi.
- C6 Coneixement de la importància dels "enchainements" i de les estratègies d'aplicació.
- C7 Coneixement dels principis generals i dels fonaments pràctics de la didàctica de la dansa clàssica en els nivells inicial i intermedi.
- C8 Coneixement de l'adequació dels principis metodològics en l'organització i planificació segons el grup classe i el seu context.
- C9 Coneixement i identificació de les pautes rítmiques i musicals aplicables en la tècnica de la dansa clàssica en funció dels objectius didàctics.
- C10 Desenvolupament raonat de solucions a situacions didàctiques hipotètiques.
- C11 Coneixements d'avaluació i adequació pràctica de les programacions: any, semestre, setmana i classe.
- C12 Coneixement de l'adequació del treball a les edats i condicions dels alumnes segons el tipus d'orientació.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Treball teòric i pràctic dels elements constitutius de la classe de Dansa clàssica i creació d'exercicis: Escalfament, barra, centre, adagio, allegro i refredament.
- H2 Treball teòric, pràctic i creació d'exercicis específic per: la col·locació en la tècnica clàssica, direccions i orientació a l'espai, els desplaçaments, girs i salts i tot allò que es propi de la tècnica clàssica per als nivells inicial i intermedi.
- H3 Habilitats en els "enchainements": estratègies d'aplicació, i anàlisi del seu procés d'execució.
- H4 Pràctica del marcatge dels diferents moviments amb la cura, precisió i rigor adequats per a la transmissió de coneixements i informacions.
- H5 Treball demostratiu del docent: Claredat i precisió en el marcatge dels exercicis, utilització correcta del vocabulari específic, aplicació amb correcció de la musicalitat segons els objectius metodològics plantejats, etc.
- H6 Pràctica en l'expressió i comunicació dels diferents conceptes cap als companys o en situacions hipotètiques.
- H7 Utilització adequada del vocabulari i nomenclatura dansística, pedagògica i anatòmica de la tècnica de la dansa clàssica.
- H8 Aplicació correcta dels principis de la psicopedagogia en la construcció i transmissió de la tècnica de dansa clàssica per als nivells inicial i intermedi i segons les característiques específiques dels alumnes.
- H9 Adequació dels principis metodològics en l'organització i planificació segons el grup classe i el seu context.
- H10 Avaluació i adequació pràctica de les programacions: any, semestre, setmana i classe.
- H11 Aplicació correcta dels principis anatòmics i dels fonaments pràctics de la didàctica de la dansa clàssica per als nivells inicial i intermedi segons les característiques específiques dels alumnes.
- H12 Pràctica del ritme i característiques musicals aplicables en la tècnica de la dansa clàssica en funció dels objectius didàctics plantejats.

Actituds:

- A1 Actitud de respecte vers els companys, el professor i professor instrumentista.
- A2 Actitud d'iniciativa i de disponibilitat corporal adients per a la pràctica de la dansa.
- A3 Esforç en la superació de dificultats.
- A4 Acceptació i respecte vers la diversitat de propostes i d'opinions.

- A5 Participació activa a les sessions de classe.
- A6 Predisposició per entendre la classe de tècnica pràctica com a eina imprescindible en l'increment de les destreses, la resistència, la propioceptivitat i la transmissió tant en l'especialitat de Coreografia/ Interpretació com en Pedagogia.
- A7 Demostració d'interès i curiositat pel coneixement de la matèria.
- A8 Interès en la recerca de material de les diferents propostes plantejades.
- A9 Actitud crítica en el treball propi i dels altres com a eina de desenvolupament personal.
- A10 Actitud de respecte de l'entorn de treball, instal·lacions, material, equipaments.
- A11 Acceptació d'aquestes actituds com a base per a la transmissió i l'ensenyament de la dansa.
- A12 Participació activa en les tasques encomanades en les TIC, si s'escau.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI)

Introducció a la didàctica de la Dansa clàssica:

- Coneixement i aplicació bàsica dels conceptes i principis del moviment dins la tècnica clàssica.
- Anàlisi pràctica del grup classe, i establiment dels objectius i continguts. El treball per competències.
- L'organització, planificació i temporalització de la classe de Dansa clàssica segons el context
- La correcció dels alumnes.
- La preparació de la classe: Adequació a les edats i condicions òptimes dels alumnes segons el tipus d'orientació i treball, etc.
- El treball demostratiu del docent.
 - Claredat i precisió en el marcatge dels exercicis,
 - Utilització correcta del vocabulari específic,
 - Aplicació amb correcció de la musicalitat segons els objectius metodològics plantejats.

Didàctica de la Dansa clàssica en nivells inicial i mitjà:

- Elements constitutius de la classe de Dansa clàssica: Escalfament, barra, centre, adagi, allegro, puntes i refredament.
- Els conceptes bàsics de la tècnica de la Dansa clàssica i el seu desenvolupament per als nivells inicial:
 - Treball de l'en dehors.
 - La col·locació en la tècnica clàssica: dinàmica i estàtica.
 - Les direccions i orientacions a l'espai.
 - Els desplaçaments i salts dins la classe de dansa clàssica segons el nivell
 - Treball de la flexibilitat, l'elasticitat i la potència segons el nivell.
 - Treball de la velocitat, l'agilitat i la precisió d'execució tècnica segons el nivell.
 - Treball de la musicalitat i l'expressió artística segons el nivell.
 - Treball de les dinàmiques i les qualitats del moviment segons el nivell.
 - Vocabulari específic de la terminologia de la Dansa clàssica per als nivells inicials i intermedi.
 - Habilitats en els "enchainements": estratègies d'aplicació, i anàlisi del seu procés.

Didàctica i metodologia:

- Relació entre metodologia i didàctica:
 - La didàctica com a element de confirmació i correcció de la metodologia.
 - Adequació dels principis metodològics en l'organització i planificació segons el grup classe i el seu context.
 - Avaluació i adequació pràctica de les programacions: any, semestre, setmana i classe.
 - Orientació cap a una metodologia pròpia.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA

És important que l'alumnat aporti un treball centrat en la seva pròpia reflexió, tant pel que fa en la seva mateixa experiència docent, com en la seva experiència com alumne/a de dansa.

Treball presencial a l'aula:

- Exposició teòrico-pràctica per part del professor del tema a tractar amb exemples pràctics.
- Anàlisi i reflexió mitjançant el debat amb els alumnes, dels diferents aspectes, tractats a les sessions de classe, amb les seves aportacions.
- Visionat de classes o de material videogràfic en referència als continguts aplicats a la Dansa (hi haurà un mínim de 3 visionats obligatoris durant el desenvolupament de l'assignatura a pactar en dies i hores amb el professor de l'assignatura).
- Treball amb exemples de casos reals, en la pràctica de la Dansa.
- Treballs en grup i/o individuals.

- Presentacions dels treballs demanats pel professorat.

Es podran organitzar activitats on quedaran implicades diferents assignatures. Cada professor avaluarà la part que correspon als continguts treballats des de la seva assignatura.

Treball autònom de l'alumne:

- Utilització de les TIC pel desenvolupament i seguiment de l'assignatura
- Recerca d'informacions relacionades amb aspectes determinats de l'assignatura pautades, si escau, pel professorat.
- Lectures d'articles i/o documents que relacionin els continguts de l'assignatura amb la pràctica de la Dansa, concretats en petits treballs escrits, realitzats tant individualment com, si escau, en grup.

Es podran dur a terme activitats vinculades a un projecte pràctic

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ)

Donades les característiques metodològiques es proposa la següent avaluació, que tindrà en compte:

- Assistència obligatòria i participació: 10%
- Activitats d'aula i treball individual: 70%
- Presentacions (orals/escrita): 20%
- Continguts teòrics del curs
- Propostes d'exercicis
- Aportacions realitzades
- Processos i millores de les propostes

Criteris d'avaluació:

- Realitzar les combinacions de moviments corresponents a l'inici del treball del centre (*port de bras, battements tendus, battements jetés, battements fondus* etc.) observant la col·locació, l'estabilitat, el control del *en dehors*, les direccions, la coordinació amb la mirada i el *épaulement* corresponent. Atenent curosament a la musicalitat i a les qualitats del moviment.
- Realitzar exercicis d'equilibris, amb elevacions de cames a 90º, *promenades* en posicions senzilles (*cou de pied, passé*, etc.) i girs simples (*pirouette en dehors i en dedans*) prioritzant l'estabilitat del cos i de la cama de suport.
- Inici de les diagonals de gir.
- Realització dels salts, petits, mitjans i grans (segons desenvolupament de la musculatura i edat de l'alumnat), atenent a l'aplicació de la col·locació, l'alineació articular, a la coordinació i a la musicalitat.
- S'observarà prioritàriament en la realització de tots els moviments dansats el control de: la col·locació, de l'*en dehors*, de l'estabilitat, la coordinació, la qualitat del moviment i la musicalitat corresponent als continguts del nivell I.
- S'observarà el domini de la nomenclatura específica de la dansa clàssica (verbal i per escrit) corresponents als continguts del nivell II.
- S'observarà la cura, rigor i profunditat en l'anàlisi dels moviments.
- S'observarà la cura, en la redacció, l'ortografia i la presentació dels treballs escrits.
- Construcció dels exercicis i/o combinacions de moviments
- Aplicació dels conceptes tractats a les classes
- Precisió en el marcatge i precisió musical
- Utilització del llenguatge
- Actitud davant el repte didàctic que es presenta
- Capacitat d'adequació de les propostes fetes a les correccions plantejades
- Capacitat de situar-se en el rol de docent
- Comunicació productiva amb l'instrumentista en el desenvolupament de la pràctica

AVALUACIÓ ÚNICA:

La modalitat d'avaluació única es podrà establir en casos excepcionals que, un cop feta la matrícula, justifiquin documentalment una causa imprevista i sobrevinguda de força major que impedeixi l'assistència regular a l'assignatura i en casos de canvi o solapament horari provocats per l'escola amb posterioritat al període de matriculació. Es pot consultar el detall d'aquesta modalitat a la Guia de l'estudiant del CSD.

ASSISTÈNCIA

L'assistència mínima per aprovar l'assignatura és del 70%-80% segons el criteri del docent. Només es consideraran faltes justificades les absències per activitats acadèmiques aprovades per l'escola. Es poden consultar més detalls sobre l'assistència a la Guia de l'estudiant del CSD.

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ

Bàsica

Vaganova, A. (1969). *Basic principles of classical ballet: Russian ballet technique*. London: Dover Publications.
Kostrovitskaya, V. & Pisarev, A. (1978). *School of classical dance*. London: Dance Books Ltd.
Clarkson, M. & Skrinar, M. (1988). *Science of Dance Training*. Illinois: Human Kinetic Books
Grieg, V. (1993). *Inside ballet technique. Separating anatomical fact from fiction in the ballet class*. New York: Princeton Book Company
Hertsens, M. (1989). *Ballet Technique. Principles for the Horizontal Floor*. Saratoga (California): R&E Publishers
Kasprowicz, B. (2018). *Pasos olvidados de la danza clásica*. Barcelona: Acali.

Complementària

Challet-Haas, J. (1979). *Manuel pratique de danse classique*. París: Éditions Amphora, S. A.
Cecchetti, G. (1997) *Classical Dance. A complete manual of the Cecchetti Method vol.1*. Roma: Gremese International s.r.l.
Cecchetti, G. (1998). *Classical Dance. A complete manual of the Cecchetti Method vol.2.*. Roma: Gremese Editore s.r.l.
Franklin, E. (2011). *Danza Acondicionamiento físico*. Badalona: Paidotribo
Franklin, E. (1996). *Dance imagery for technique and performance*. USA: Human kinetics.